

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/294/2019
Identifikačné číslo spisu:	1310207910
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2021
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1310207910.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: H. J. W., narodený XX. J. XXXX, bytom v U., Z. XX, právne zastúpený: JUDr. Stanislav Jakubčík, advokát, so sídlom v Bratislave, Trenčianska 57, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Limbova 2, o zaplatenie funkčného platu s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 76/2010, konajúc o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. novembra 2013 sp. zn. 2 Co 225/2012, sp. zn. 2 Co 226/2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na úplnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom z 27. novembra 2013 sp. zn. 2 Co 225/2012, sp. zn. 2 Co 226/2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 27. apríla 2012 č. k. 12 C 76/2010-72 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“), ktorým Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia funkčného platu vo výške 106.472,52 eur s príslušenstvom, z dôvodu neplatného skončenia štátno-zamestnaneckého pomeru za obdobie od 15. februára 2007 do 1. júla 2010 ako aj uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 25. apríla 2012 č. k. 12 C 76/2010-67 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“), ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Odvolací súd žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2. Odvolací súd v napadnutom rozsudku uviedol, že preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ustanovení § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok - OSP), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 214 ods. 2 OSP), keď pre nariadenie pojednávania neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že rozsudok súdu

prvej inštalácie je vecne správny a že teda odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok súdu prvej inštalácie odvolací súd v zamietajúcej časti vo veci samej potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštalácie v danej časti, ako správnymi, napadnutý rozsudok už ďalšie dôvody neobsahuje (ustanovenie § 219 ods. 1, ods. 2 OSP). Pre správnosť dôvodov rozsudku súdu prvej inštalácie odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť nasledovné. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštalácie 22. júna 2010 proti Slovenskej republike v zastúpení Ministerstvom zdravotníctva SR domáhal zaplata funkčného platu za obdobie od 15. februára 2007 do 1. júla 2010 v celkovej sume 106.472,52 eur. Právoplatným rozhodnutím Úradu pre štátnu službu z 26. mája 2006 č. 6602/2006, bolo zrušené rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru s ním. Ministerstvo zdravotníctva SR nevydalo rozhodnutie o opätovnom zaradení žalobcu do štátnej služby a tiež do podania žaloby na súd v prejednávanej veci mu nevyplatilo funkčný plat vyplývajúci zo zákona. Dňa 14. februára 2007 bolo vydané rozhodnutie o vymenovaní žalobcu za predstaveného, tým istým dňom ho aj z funkcie odvolalo a ihneď po ukončení práceneschopnosti ho aj odvolalo zo štátnej služby. Vo veci opätovného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru prebieha iné konanie. Z obsahu spisu, predovšetkým zo žaloby nevyplýva, že by sa žalobca domáhal zaplata funkčného platu (vyslovene) v súvislosti s neplatným skončením štátnozamestnaneckého pomeru na Ministerstve zdravotníctva SR od Ministerstva zdravotníctva SR. Dôvodil len, že po právoplatnom rozhodnutí Úradu pre štátnu službu z 26. mája 2006 č. 6602/2006, ktorým bolo zrušené rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru s ním, ho Ministerstvo zdravotníctva SR opätovne nezaradilo do štátnej služby. Funkčný plat žiadal však zaplatiť až od 15. februára 2007 do 1. júla 2010; po tom, ako bol dňa 14. februára 2007 vymenovaný za predstaveného. V tomto štádiu konania žalobca nepreukázal, že bol neplatne odvolaný z funkcie predstaveného a neskôr neplatne odvolaný zo štátnej služby. Nároky žalobcu uplatňované v prejednávanej veci nemožno preto jednoznačne, nad akúkoľvek pochybnosť, považovať za nároky vyplývajúce z neplatného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. V tomto smere žalobca neuniesol svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť.

3. Ďalej odvolací súd uviedol, že podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 312/2001 Z. z.“) v znení účinnom v čase vzniku nároku žalobcu (15. februára 2007) predmetom tohto zákona je upraviť právne vzťahy pri vykonávaní štátnej služby. Obsahom vykonávania štátnej služby sú práva a povinnosti štátu a štátneho zamestnanca vyplývajúce z vykonávania štátnej služby alebo súvisiace s vykonávaním štátnej služby. Právne vzťahy štátnych zamestnancov pri vykonávaní štátnej služby sú verejnoprávne vzťahy štátnych zamestnancov k štátu. Štátna služba na účely tohto zákona je plnenie úloh štátnej správy alebo vykonávanie štátnych záležitostí v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi, ktoré štátny zamestnanec vykonáva v služobnom úrade v príslušnom odbore štátnej služby. Štátnym zamestnancom je fyzická osoba, ktorá vykonáva v štátnozamestnaneckom pomere štátnu službu v služobnom úrade v príslušnom odbore štátnej služby. Služobným úradom je ministerstvo a ostatný ústredný orgán štátnej správy. Služobný úrad prostredníctvom svojho osobného úradu (osobitný útvar služobného úradu), v ktorom štátny zamestnanec vykonáva štátnu službu, zabezpečuje plnenie úloh, ktoré služobnému úradu vyplývajú zo štátnozamestnaneckých vzťahov; o. i. poskytuje, vypláca plat. Označenie žalovaného v súvislosti s vyplatením, resp. nevyplatením platu štátnemu zamestnancovi teda vyplýva priamo zo zákona o štátnej službe a ním je jeho služobný úrad; nie však Slovenská republika. Napokon inak právne postavenie štátneho zamestnanca, jeho služobného úradu, neupravuje ani zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 400/2009 Z. z.“), ktorým bol s účinnosťou od 1. novembra 2009 zrušený zákon č. 312/2001 Z. z. Na veci nič nemení skutočnosť, že za Slovenskú republiku ako konajúci orgán navrhovateľ označil Ministerstvo zdravotníctva SR. Iná situácia by bola v prípade, ak by sa žalobca domáhal uspokojenia nárokov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, o čo ale nepochybne v prejednávanej veci nejde. Ak teda žalobca svoje nároky na zaplata funkčného platu žiada od Slovenskej republiky (v zastúpení Ministerstvom zdravotníctva SR), žiada od subjektu, ktorý nie je nositeľom vecnej pasívnej legítimácie. Za tohto skutkového a právneho stavu potom už nebol daný žiaden zákonný dôvod zaoberať sa vecou samou, v odvolacom konaní vecne odvolať preskúmať. Napokon k rovnakému právnemu názoru (nedostatok pasívnej vecnej legítimácie Slovenskej republiky v

platových nárokoch štátneho zamestnanca) dospeli súdy aj v žalobcom spomínaných konaniach (Krajský súd v Bratislave sp. zn. 2 Co 182/2011, sp. zn. 12 Co 247/2008). Súd prvej inštancie vo veci samej vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a vec napokon rozhodol správne aj po právnej stránke. Z obsahu spisu nevyplýva, žeby v konaní pred súdom prvej inštancie nastala taká vada, takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a na ktorú by musel odvolací súd prihliadnuť (ustanovenie § 212 ods. 3 OSP). Rozsudok je presvedčivý, obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 157 OSP.

4. Odvolací súd ako vecne a právne správne potvrdil aj uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov (ustanovenie § 219 ods. 1, ods. 2 OSP). Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov podľa ustanovenia § 138 ods. 1 OSP sú rozhodujúce jednak pomery účastníka, a jednak to, či svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni práva. Obe tieto podmienky musia byť splnené súčasne. V prejednávanej veci neboli preukázané také pomery žalobcu, ktoré by odôvodňovali priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov; takéto ani sám netvrdil v žiadosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a ani v odvolacom konaní. V tomto štádiu konania je splnená aj druhá podmienka; totiž žalobca bezúspešne uplatňuje, bráni svoje práva. Skutočnosť, že žalobca by bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov, alebo žeby išlo o vec, v ktorej konanie by bolo oslobodené od poplatku, podľa zákona o súdnych poplatkoch sama osebe nevyklučuje, aby súd rozhodoval aj o výslovnej žiadosti žalobcu o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov podľa ustanovenia § 138 ods. 1 OSP samostatným uznesením. Oslobodenie od súdnych poplatkov podľa tohto ustanovenia má totiž do právnej sféry účastníka konania širší dopad. Pri poskytnutí oslobodenia účastník nie je povinný platiť nielen súdne poplatky, ale mu nemožno uložiť ani povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu (ustanovenie § 141 ods. 1 OSP), ani povinnosť nahradiť štátu trovy, ktoré platil (ustanovenie § 148 ods. 1 OSP); porovnaj napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 30. apríla 2009 sp. zn. 4 M Cdo 9/2008. Ako je však uvedené vyššie, žalobca jednoznačne netvrdil a nad akúkoľvek pochybnosť nepreukázal, žeby v konaní požíval osobné oslobodenie od súdnych poplatkov, resp. žeby išlo o konanie vecne oslobodené od súdnych poplatkov. Skutočnosť, že súd prvej inštancie v konaní pokračoval napriek tomu, že žalobca nezaplatil poplatok z predmetu konania, nespôsobila vecnú a právnu nesprávnosť uznesenia súdu prvej inštancie.

5. Odvolací súd ďalej uviedol, že v otázke vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok odkazuje na právny názor Európskeho súdu pre ľudské práva vyslovený v rozsudku z 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku (odseky 59, 60), podľa ktorého Európsky súd pre ľudské práva nikdy nevyklúčil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu. V tej súvislosti Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Záverom odvolací súd ešte poznamenal, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanoveniami § 214 ods. 2 OSP, § 211 ods. 2 OSP, § 156 ods. 3 OSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopĺňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. apríla 2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. 5 Cdo 218/2009, sp. zn. 3 Cdo 51/2011, sp. zn. 3 Cdo 186/2012, sp. zn. 7 Cdo 56/2011).

7. Odvolací súd žalovanému úspešnému aj v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, už len z dôvodu, že ich náhradu nežiadal (ustanovenia § 224 ods. 1 OSP, § 142 ods. 2 OSP, § 151 ods. 1 OSP).

8. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. novembra 2013 sp. zn. 2 Co 225/2012, sp. zn. 2 Co 226/2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) podal riadne a včas žalobca dovolanie, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) zrušil napadnutý rozsudok v časti prvého a tretieho výroku a taktiež, aby zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Žalobca v podanom dovolaní uviedol, že jeho právo je jednoznačne dané ustanovením § 44 a ustanovením § 52 zákona č. 312/2001 Z. z., ako i zákonom č. 400/2009 Z. z. a právoplatným rozhodnutím Úradu pre štátnu službu z 26. mája 2006 č. 6602/2006, ako i právoplatným rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 31. augusta 2010 sp. zn. 4 Sžo 6/2010. Žalobca je v zmysle uvedeného štátny zamestnanec. V zmysle príslušných ustanovení, podľa žalobcu nie je relevantné z hľadiska obsahu jeho práva a povinnosti žalovaného, či nárok uplatňuje voči Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom zdravotníctva SR alebo voči Ministerstvu zdravotníctva SR ako štátnemu orgánu. Žalobca je podľa zákona o štátnej službe v zamestnaneckom vzťahu so štátom - v štátnej službe, ktorej vykonávanie sa realizuje v služobnom úrade, ktorým je Ministerstvo zdravotníctva SR. Uvedené konštatovanie žalobcu vychádza, na čo obzvlášť poukazuje, z rozhodnutí Okresného súdu Bratislava III z 5. februára 2008 č. k. 28 C 49/2007-129, ktorým Okresný súd Bratislava III zamietol žalobu žalobcu uplatenú proti Ministerstvu zdravotníctva SR práve z dôvodu, že podľa tohto súdu Ministerstvo zdravotníctva SR nebolo vo veci pasívne legitimované a žalobca ako štátny zamestnanec mal svoj návrh uplatniť voči štátu a nie voči služobnému úradu, Ministerstvu zdravotníctva SR. Toto rozhodnutie Krajský súd v Bratislave zrušil uznesením z 29. januára 2010 č. k. 12 Co 247/2008-190 práve s odôvodnením vyplývajúcim z ustanovenia § 1 OSP s tým, že nie je relevantné či navrhovateľ uplatnil svoj nárok voči Ministerstvu zdravotníctva SR alebo voči Slovenskej republike, pretože ako štátnemu zamestnancovi mu mzdu vypláca služobný úrad, Ministerstvo zdravotníctva SR. Žalobca preto napadnutý rozsudok ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a postup, v konaní odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie vníma ako porušenie práva na spravodlivú ochranu jeho práv a oprávnených záujmov, porušenie zákonnosti a princípu právneho štátu, prejavy závislosti a svojvôle oboch súdov.

10. Žalobca ďalej vo svojom dovolaní namietal, že mu postupom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Z doterajšieho priebehu konania bolo podľa žalobcu odvolaciemu súdu ako aj súdu prvej inštancie známe, že sa nemohol zúčastniť pojednávani z zdravotných dôvodov. Žalobca bol práceneschopný a navyše v ťažkom depresívnom stave, ktorého príčinou bolo práve porušovanie jeho práv žalovaným. Práve v dôsledku protiprávneho konania žalovaného a porušovania práv a oprávnených záujmov žalobcu žalovaným sa žalobca dostal do stavu, keď už ani v roku 2012 nebol schopný zúčastniť sa pojednávani. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že v čase podania tejto žaloby nemohol mať ešte vedomosť o, z pohľadu žalobcu právne relevantnom, rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. augusta 2010 sp. zn. 4 Sžo 6/2010, ani o čiastočnom uznaní jeho práv a oprávnených nárokov žalovaným z 12. marca 2013. Žalobca nie vlastnou vinou nemohol uvedené skutočnosti a dôkazy uplatniť v konaní a tieto mohli mať podstatný význam pre ním uplatňovaný nárok. Navyše, žalovaný podľa žalobcu v konaní zatajil existenciu rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. augusta 2010 sp. zn. 4 Sžo 6/2010.

11. Napokon, podľa žalobcu vychádzajúc z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“), mal byť oslobodený od súdnych poplatkov za uplatnenie nároku na vyplatenie funkčného platu, o čo aj žiadal. Podľa žalobcu ide o mzdový nárok z neplatného skončenia pracovného pomeru, pričom zákon č. 400/2009 Z. z. v takýchto prípadoch odkazuje na ZP. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že súd prvej inštancie o jeho žiadosti rozhodol uznesením z 25. apríla 2012 č. k. 12 C 76/2010-67, proti ktorému podal žalobca odvolanie. Súd prvej inštancie, bez toho, aby bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok, rozhodol vo veci samej 27. apríla 2012. Podľa žalobcu súd nemal rozhodovať o jeho žalobe skôr ako by bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok a táto povinnosť žalobcom nebola splnená. Podľa žalobcu aj odvolací súd, bez toho, aby sa vysporiadal s dôvodmi odvolania voči uzneseniu z 25. apríla 2012 č. k. 12 C 76/2010-67 o nepriznaní

oslobodenia žalobcu od platenia súdnych poplatkov, rozsudkom potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a to okrem iného v rozpore s ustanovením § 223 OSP.

12. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalovaný podaním z 19. mája 2014 a uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhol, aby dovolací súd rozsudkom podľa ustanovenia § 243b ods. 1 OSP dovolanie žalobcu zamietol.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ustanovenie § 35 CSP) príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania, ktoré sa začalo do 30. júna 2016 (ustanovenie § 470 ods. 4 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané, bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (ustanovenie § 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch, pričom rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd nemusí odôvodniť.

14. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (dovolanie bolo podané žalobcom 21. februára 2014), t. j. za účinnosti OSP, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. OSP v znení účinnom do 31. mája 2014, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalobca podal dovolanie.

15. Dovolanie v OSP bolo upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno v dovolacom konaní podrobiť napadnuté rozhodnutie vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ ale je mimoriadnym opravným prostriedkom. Pritom zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku smerujúceho proti už právoplatnému rozhodnutiu súdu vyplýva, že pri posudzovaní jeho prípustnosti nemá extenzívny výklad ustanovení § 236 až § 239 OSP žiadne opodstatnenie (k tomu pozri sp. zn. Pl. ÚS 9/04).

16. Podľa tvrdenia dovolateľa (žalobcu) mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) OSP. Podľa ustálenej judikatúry sa pod odňatím možnosti konať pred súdom (do 30. júna 2016) rozumel taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytoval OSP (v zmysle ustanovenia § 18 OSP mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv. Dovolací súd už v minulosti opakovane zdôraznil, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) OSP nie je významný subjektívny názor účastníka konania (sporovej strany) tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady, ale rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (k tomu pozri napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

17. K odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom podľa ustanovenia § 237 písm. f) OSP malo dôjsť tým, že súd prvej inštancie pojednával v jeho neprítomnosti, pričom mu malo byť podľa žalobcu známe, že sa nemohol zúčastniť pojednávaniu zo zdravotných dôvodov. Žalobca bol práceneschopný a navyše v ťažkom depresívnom stave, ktorého príčinou bolo práve porušovanie jeho práv žalovaným. Práve v dôsledku protiprávneho konania žalovaného a porušovania práv a oprávnených záujmov žalobcu žalovaným sa žalobca dostal do stavu, keď už ani v roku 2012 nebol schopný zúčastniť sa pojednávaniu. Dovolací súd uvádza, že táto námietka dovolateľa nie je dôvodná. Z ustanovenia § 101 ods. 2 OSP vyplývalo, že v neprítomnosti účastníka konania mohol súd vec prejednať a rozhodnúť iba vtedy, ak bol účastník konania, ktorý sa nedostavil riadne predvolaný a ak nepožiadal včas z dôležitého dôvodu (spočívajúceho v jeho osobe) o odročenie pojednávania. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol na pojednávaniach konaných dňa 20. mája 2011, 29. júna 2011, 12. októbra 2011, 16. decembra 2011, 1.

februára 2012 a 27. apríla 2012 vždy riadne a včas predvolaný. Pojednávania dňa 20. mája 2011 sa žalobca osobne zúčastnil, kde požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu PN a uviedol, že nevie dokedy bude PN, ale v krátkom čase si pre konanie zvolí advokáta a túto skutočnosť oznámi súdu. Žalobca tiež požiadal súd, aby bol na každé pojednávanie predvolaný aj on, dostaví sa podľa toho, ako mu to bude umožňovať zdravotný stav. Pojednávania dňa 29. júna 2011 a 12. októbra 2011 sa žalobca už nezúčastnil, avšak riadne sa ospravedlnil a súd prvej inštancie preto pojednávanie vždy odročil. Pojednávania dňa 16. decembra 2011 sa žalobca nezúčastnil ani sa riadne neospravedlnil, preto súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 1. februára 2012 a na toto pojednávanie žalobcu predvolal pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty a predvedenia. Pojednávania dňa 1. februára 2012 sa žalobca opäť nezúčastnil, avšak riadne sa ospravedlnil a súd prvej inštancie preto pojednávanie odročil. Posledné pojednávanie sa uskutočnilo dňa 27. apríla 2012, na ktoré bol žalobca riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil a svoju neprítomnosť riadne a včas neospravedlnil. Postup súdu prvej inštancie, keď prejednal vec v neprítomnosti žalobcu na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 27. apríla 2012 bol preto v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP, a preto nemohol mať za následok odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom (ustanovenie § 237 písm. f) OSP).

18. Ďalej žalobca uviedol, že k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom podľa ustanovenia § 237 písm. f) OSP malo dôjsť tým, že v čase podania tejto žaloby nemohol mať ešte vedomosť o, z pohľadu žalobcu právne relevantnom, rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. augusta 2010 sp. zn. 4 Sžo 6/2010, ani o čiastočnom uznaní jeho práv a oprávnených nárokov žalovaným z 12. marca 2013. Žalobca nie vlastnou vinou nemohol uvedenú skutočnosť a dôkazy uplatniť v konaní a tieto mohli mať podstatný význam pre ním uplatňovaný nárok. K uvedenému dovolací súd dáva do pozornosti, že žalobca sám na pojednávaní 20. mája 2011 uviedol, že trvá v plnom rozsahu na podanej žalobe a navrhuje doplniť dôkazy o rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. augusta 2010 sp. zn. 4 Sžo 6/2010, ktorý je tiež založený v súdnom spise na č. l. 27. Uvedené tvrdenie preto považuje dovolací súd za účelové, nezakladajúce sa na pravde a preto nemožno ani v tomto prípade konštatovať odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom (ustanovenie § 237 písm. f) OSP).

19. Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvej inštancie o jeho žiadosti o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov rozhodol uznesením z 25. apríla 2012 č. k. 12 C 76/2010-67, proti ktorému podal žalobca odvolanie 8. júna 2012, pričom súd prvej inštancie, bez toho, aby bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok a táto povinnosť žalobcom nebola splnená, rozhodol vo veci samej rozsudkom súdu prvej inštancie z 27. apríla 2012, k uvedenému dovolací súd konštatuje, že sa s touto námietkou riadne vysporiadal už odvolací súd, ktorý síce uznal, že sa nejedná o právne korektný postup, avšak táto skutočnosť, nespôsobila vecnú a právnu nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie ani uznesenia súdu prvej inštancie. S uvedeným názorom odvolacieho súdu sa dovolací súd plne stotožňuje a k ďalšej námietke žalobcu, že aj odvolací súd, bez toho, aby sa vysporiadal s dôvodmi odvolania voči uzneseniu z 25. apríla 2012 č. k. 12 C 76/2010-67 o nepriznaní oslobodenia žalobcu od platenia súdnych poplatkov, rozsudkom potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a to okrem iného v rozpore s ustanovením § 223 OSP uvádza, že skutočnosť na ktorú poukazuje žalobca je v rozpore s obsahom odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorý sa podrobným spôsobom vysporiadal s odvolaním žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie. Poiaľ žalobca tvrdí, že odvolací súd mal rozhodovať o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie uznesením a nie rozsudkom, k tomu dovolací súd uvádza, že výrok, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie má povahu uznesenia hoci je súčasťou napadnutého rozsudku. Odvolací súd naopak postupoval správne, ak o oboch podaných odvolaniach žalobcu rozhodol súčasne jedným rozhodnutím. Ani tento postup súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemohol mať za následok odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom (ustanovenie § 237 písm. f) OSP).

20. Na základe vyššie uvedených dôvodov, dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom. Neopodstatnené je preto tvrdenie dovolateľa, že namietaným postupom súdov došlo k procesnej vade v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) OSP.

21. Dovolateľ súčasne namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom a súdom prvej inštancie, ktoré malo spočívať v tom, že odvolací súd ako aj súd prvej inštancie nesprávne právne posúdili pasívnu vecnú legitímáciu v prejednávacom spore, keď podľa dovolateľa malo byť jedno či v prejednávacom spore bude žalovať Slovenskú republiku alebo Ministerstvo zdravotníctva SR, to ale (samo osebe) prípustnosť dovolania nezakladá a dovolací súd by mal možnosť tu uvádzanou námietkou sa zaoberať len vtedy, ak by dovolanie bolo prípustné. Pre ozrejmienie dovolací súd uvádza, že právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale (aj keby tu o taký prípad šlo) prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR napr. sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp.zn. 7 Cdo 26/2010).

22. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 OSP, ani z ustanovenia § 237 OSP, preto dovolací súd dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP v spojení s ustanovením § 470 CSP ako procesne neprípustné.

23. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.